

УНИВЕРЗИТЕТ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ
ФАКУЛТЕТ ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Број: 03-28/15
Дана: 16-07-2021
Београд

Наставно-уметничко-научно веће Факултета примењених уметности у Београду, на основу чл. 49.ст. 1. тач. 28. Статута Факултета примењених уметности у Београду, бр. 03-28/6-1 од 07.04.2021. године – пречишћен текст, чл.65. Закона о високом образовању образовану („Службени гласник Републике Србије”, бр. 88/17, 73/18, 27/18 - др. закон, 67/19 и 6/20-др.закони), на Предлог Комисије за реформу наставе Факултета примењених уметности у Београду, бр. 03-33/106 од 05.07.2021.године, на седници одржаној 07.07.2021. године, усвојило је

ПЛАН УМЕТНИЧКО - ИСТРАЖИВАЧКОГ И НАУЧНО - ИСТРАЖИВАЧКОГ РАДА
ФАКУЛТЕТА ПРИМЕЊЕНИХ УМЕТНОСТИ У БЕОГРАДУ

Садржај и циљеви уметничко-истраживачког, као и научно-истраживачког рада на Факултету примењених уметности у Београду (у даљем тексту: Факултет) усклађени су са задацима и циљевима Факултета као високошколске установе. Члан 9. Статута Факултета, предвиђа уметничко-истраживачку и научно-истраживачку делатност, док члан 100. Статута Факултета предвиђа обављање уметничког (у оквиру кога подразумева и уметничко истраживање) и научно-истраживачког рада. Имајући у виду важност истраживачког рада Факултета у циљу развоја области Примењених уметности и дизајна, а посебно кроз студијске програме докторских академских студија *Примењене уметности и дизајн*, као и мастер академских студија: *Примењена уметност*, *Дизајн*, *Конзервација и рестаурација* и *Визуелне комуникације*, као и начелног унапређивања делатности високог образовања, односно квалитета наставе, усавршавања уметничког подмлатка кроз увођење студената на различитим нивоима студија у истраживачки рад, Факултет доноси План уметничко-истраживачког и научно-истраживачког рада за период од 2021. до 2025. године.

План уметничко-истраживачког и научно-истраживачког рада формиран је у складу са Стратегијом образовања Србије и Стратегијом развоја културе Републике Србије од 2020-2029. Посебан акценат је стављен на документа установљена на нивоу Европског простора високог образовања и Болоњске декларације (EHEA – <https://ehea.info>). Узете су у обзир препоруке, искуства и стратегије релевантних европских институција, организација и платформи које се баве високим образовањем у уметности, са фокусом на уметничким истраживањима и платформама у уметности и дизајну (ELIA – <https://elia-artschools.org/> и CUMULUS – <https://www.cumulusassociation.org/>).

Универзитет уметности у Београду је члан Европске лиге уметничких школа – ELIA што отвара могућности за размену искустава и јачање сарадње међу њеним чланицама. Потписани билатерални споразуми сарадње Универзитета уметности у Београду, као и споразуми сарадње Факултета са другим високошколским установама и разним институцијама, пружају велике

могућности развоја истраживања у оквиру студијских програма *Примењена уметност, Дизајн, Конзервација и рестаурација* и *Визуелне комуникације*.

Планом су предвиђени следећи приоритети:

- наставак и развој започетог уметничко-истраживачког и научно-истраживачког рада кроз подршку пројектима у организацији Факултета, пројектима са партнерским институцијама и пројектима које изводе или у њима учествују наставници и сарадници Факултета;
- почетак рада на новим уметничким и научним истраживањима кроз пројекте у организацији Факултета и партнерских институција;
- сарадња са индустријом кроз развојне пројекте;
- обједињавање уметничког и научног истраживања са заједничким предметом истраживања и комплементарним циљевима у интердисциплинарне пројекте;
- обезбеђивање бољих услова за уметничко-истраживачки и научно-истраживачки рад, што се посебно односи на могућност употребе технологија у истраживањима;
- рад на укључивању свих наставника и сарадника бираних у звања у пољу уметности у Регистар истраживача Србије, са настојањем да се оствари могућност пријављивања на конкурсе Министарства просвете, науке и технолошког развоја и Фонда за науку Републике Србије, као корак ка признавању релевантности уметничког истраживања и ка будућем суфинансирању уметничко-истраживачких пројеката.

Контекст уметничког и научног истраживања

На Факултету уметничко истраживачки рад, у области је Примењене уметности и дизајн и биће усмерен ка уметничком деловању у оквиру стратешких иницијатива присутних на глобалном нивоу, бавећи се кључним темама културног, друштвеног и економског значаја од којих су најзначајније:

- инклузија на свим нивоима,
- различитост, једнакост и укљученост,
- миграције,
- еколошка одрживост и заштита животне средине,
- живот после COVID-19 – прилагођавање за будућност,
- високо образовање и студентска популација,
- нове технологије и дигитално доба,
- повезивање науке и уметности,
- примена уметничких компетенција и резултата рада у привреди и друштву.

Резултати уметничког истраживања дефинисаће се као: различити видови дизајнерских и уметничких пракси, методе, технике истраживања уметничке форме, системска дизајнерска решења, стратегије различитих видова дизајнерског деловања, стратегије дизајнерског активизма, пројекти и реализације проистекле из сарадње са привредом, институцијама и организацијама културе, рађени на искуствима и принципима различитих добрих пракси.

Факултет се као научно-истраживачка организација ослања на мултидисциплинарност примењене уметности и дизајна, њену истовремену повезаност са привредом и националним уметничким наслеђем, као и на везу између уметничке продукције, техничко-технолошких и хуманистичких

научних области истраживања, заштите и конзервације и рестаурације културних добара, а која ће се снажно неговати и у наредном периоду. Факултет ће наставити започете активности и развијати нове у области научно-истраживачког рада, које ће бити усмерене у правцу основних, примењених и развојних истраживања на пољу техничко-технолошких и друштвено-хуманистичких наука. У том смислу посебна пажња ће се посветити: заштити културног наслеђа и примени науке и инжењерства материјала у конзервацији и рестаурацији уметничких дела од полимерних материјала; испитивању у области корозије и заштите материјала; геометријским трансформацијама у равни и простору; оптимизацији разноврсности и сложености у процесу генерисања форме; теоријској обради архивске грађе и проучавању интеракције стилских флукуација у међуратној српско/југословенској архитектонској сцени у контексту њихових релација са појавама и ауторима у пољу примењених уметности тог периода.

Континуирана вишегодишња сарадња

Циљ је наставак сарадње са релевантним установама, државним и културним институцијама, привредним субјектима са којима су у претходном истраживачком раду реализовани и јавно презентовани многи успешни пројекти, међу којима су: Музеј примењене уметности, УЛУПУДС, УЛУС, СУГИГ, Народни музеј у Београду, Народна библиотека Србије, Музеј науке и технике - Београд, Музеј афричке уметности, Етнографски музеј, Музеј историје Југославије, Музеј града Београда, Народни музеј у Аранђеловцу, Народни музеј Топлице, Библиотека града Београда, SIPPO (Swiss Import Promotion Programme), Институт безбедности - Београд, Музеј Републике Српске из Бања Луке, инострани и домаћи културни центри и институти (Гете институт, Француски културни центар, Италијански културни центар, Културни центар Исламске Републике Иран, Културни центар Београда, Дечји културни центар Београда, Студентски културни центар, Културни центар у Смедереву, Филмски центар Србије, Београд), Републички завод за заштиту споменика културе, Музеј на отвореном „Старо село Сирогојно“, Галерија Београдске тврђаве, Ontario Science Centre у Торонту, Установа за израду таписерије „Атеље 61“, Привредна комора Србије, Завод за заштиту споменика културе града Београда, Завод за заштиту природе Србије, Друштво архитеката Београда, Сајам намештаја, ЈУ музеји и галерије, Никшић, Етнографски институт САНУ, IPC Media, Дом ученика „Милутин Миланковић“, СИЕПА, Нова Искра, Комбанк Арт Хол, Кластер модне и одевне индустрије Србије FACTS, Етно мрежа Србије, Mantova Creativa, Сајам аутомобила, Библиотека „Милутин Бојић“ у Београду, ОШ Михајло Петровић Алас, Унија послодаваца Србије, ГО Нови Београд, ГО Земун, ГО Звездара, ЈКП „Зеленило Београд“, НВО Урбана екологија, „Лагумица“, Агенција за енергетску ефикасност, Удружење студената са хендикепом, Хенди друштво „Колосеум“, Дом културе Студентски град, Комесаријат за избеглице и миграције Републике Србије, Народно позориште Ужице - Фестивал без превода, Школа за дизајн, часопис Auto Bild, Народно позориште у Београду, Opera and Theatre "Madlenianum" Београдско драмско позориште, УК „Вук Караџић“, Југословенска кинотека, UNHCR, ULUPUH i Galerija Permanenta, Zagreb, KNAUF, Geberit, Rehau, Trimco, Polymers group, Vadel.d.o.o, B+M Ritam, Agape (Benedini & Partners), Xylon, Strauss Adriatic d.o.o., Трикотажа Ивковић д.о.о. Београд, Tiffani production д.о.о Чачак, Јасмил д.о.о Ариље, Mona Fashion д.о.о. Београд, Tarkett, д.о.о, Бачка Паланка, Bebakids Београд, Металац АД, Leo Burnett, DM дрогерије, Buck, Еуросалон, TeleSkin, Горење, Рубин, Албус, Zepter, као и сарадње са компанијама Teams Design Београд, Voxellab, 3Д Република, Polyhedra, Креативни центар, Лагуна, Фабрика књига, Издавачка кућа Архипелаг, Политикин забавник, Београд, New image, Београд.

Посебна активност ће се усмерити на интензивирање сарадње са високошколским установама: Факултетом драмских уметности у Београду, Факултетом ликовних уметности у Београду, Академијом примењених уметности Свеучилишта из Ријеке, Академијом за уметност и дизајн - Универзитет у Љубљани, Академијом лепих уметности у Варшави, Академијом лепих уметности Јан Матејко у Кракову, Националном академијом уметности из Софије, Академијом лепих

уметности и дизајна у Братислави, Академијом ликовних уметности Универзитета у Сарајеву, Академијом уметности - Нова Горица, ЕКА – Факултет лепих уметности Естонија, Универзитетом уметности „Мимар Синан“ у Истанбулу, Универзитетом за уметност и дизајн у Женеви, Академијом ликовних уметности у Чанчунгу, Факултетом ликовних уметности у Александрији, Државном академијом уметности из Тбилисија, Вишом струковном школом из Сежане, Универзитетом у Београду, Технолошко-металуршким факултетом у Београду, Машинским факултетом, Шумарским факултетом, Филолошким факултетом, Биолошким факултетом, Факултетом за физичку хемију, Архитектонским факултетом Универзитета у Београду, Факултетом за машинство и грађевинарство у Краљеву Универзитета у Крагујевцу, Текстилно-технолошким факултетом у Загребу, Факултетом за дизајн Универзитета у Приморској, Трзин, Словенија, Грађевинско-архитектонским факултетом Универзитета у Нишу, Департманом за архитектуру и урбанизам Факултета техничких наука Универзитета у Новом Саду.

Један од начина реализације међународне сарадње је и планирано аплицирање у оквиру програма *Креативна Европа*, *Erasmus* и *Seerius*.

Факултет континуирано учествује на међународним манифестацијама као што су: Салон архитектуре, БИНА (Београдска интернационална недеља архитектуре), Салон пејзажне архитектуре, Belgrade Fashion week, БОСИФЕСТ - Међународни фестивал особа са инвалидитетом, конференција Монгеометрија, Сајам намештаја, Сајам књига, Сајам аутомобила, Европски фестивал анимираног филма Балканима, Београд, Фестивал дечијег театра у Суботици, Сарадња са међународном радионицом АНИМАЦИКЛ, Бања Лука, Међународни салон стрипа, СКЦ, ФИСТ (ФДУ), ФИСТИЋ (ФДУ) Такмичарски програм анимираног филма, Београдски фестивал документарног и краткотрајног филма, Београд, Аниматор Фест Међународни фестивал дечијег анимираног филма, Јагодина, Међународни салон стрипа, СКЦ, Мајска изложба графике - Графички колектив.

Један од значајних пројеката је традиционална манифестација ПреСалона чији је организатор Факултет - Одсек унутрашња архитектура и дизајн намештаја, а која се одвија у континуитету од 2014. године уз подршку Салона архитектуре и Музеја примењене уметности. Овај пројекат сарадње, умрежавања и размене искустава реализује се кроз радионице, изложбе радова и презентације пројеката насталих у наставном процесу 4 факултета архитектуре и дизајна, а поред ФПУ и одсека оснивача, учествују остали потписници уговора о сарадњи: Грађевинско-архитектонски факултет, Универзитета у Нишу, Архитектонски факултет, Универзитета у Београду, Факултет техничких наука - Департман за архитектуру, Универзитета у Новом Саду. ПреСалона је заснован на заједничким истраживањима савременог обликовања простора кроз интердисциплинарни приступ архитектури и дизајну, као и праћење нових тенденција у настави кроз развијање сарадње не само на овим факултетима, већ факултетима сродних струка из региона и шире.

У сарадњи са Домом културе студентски град, као партнерском институцијом, Факултет је покренуо Међународно студентско бијенале уметности књиге [с]БУК, на којем се поред изложбе радова студената из целог света, одржавају и радионице и тематска предавања отворене за јавност, чиме се промовише уметност књиге.

Као важне пројекте Факултет истиче и постојање часописа Сигнум којим се промовише графичка култура у којем пишу наставници свих графичких дисциплина, али и други заинтересовани наставници.

У току је и развој часописа Плима, који је изашао у једном броју, а који се бави промоцијом студената и студентских радова из области визуелних комуникација.

Факултет у свом плану има даљи развој међународне манифестације СмартАрт, која обухвата конференцију, изложбу, радионице и друге садржаје, чија је основна сврха успостављање

међународног форума за размену искустава и визија насталих као резултат међусобног повезивања и интеракције примењених уметности и науке. Конференција се одржава под покровитељством Српске академије наука и уметности, а институционална подршка су, поред САНУ и Музеј науке и технике, као и Музеј града Београда.

Библиотечка делатност

Библиотека Факултета примењених уметности, сада са унапређеним техничким условима, наставиће активности које се тичу развоја Медијатеке, као и на прикупљању грађе за документационо истраживачки центар посвећен архивирању и публиковању грађе посвећене седамдесетогодишњој историји Факултета и чувању и обради легата професора Факултета. За потребе научно-истраживачког рада наставника и сарадника, библиотека ће и у наредном периоду сарађивати са Универзитетском библиотеком „Светозар Марковић“, Народном библиотеком Србије и осталим библиотекама, Музејом примењене уметности у Београду, страним културним центрима и другим значајним институцијама из области културе, уметности, техничко-технолошких, природно-математичких и друштвено-хуманистичких наука.

У наредном периоду Факултет примењених уметности ће посебну пажњу посветити:

- дефинисању и већој институционалној и јавној видљивости уметничко-истраживачког рада, са циљем препознавања уметничких истраживања и уметника као истраживача на националном нивоу и могућности финансирања уметничко-истраживачких пројеката, поред научно-истраживачких;
- одржању и унапређивању квалитета пројеката уметничког истраживања и научног истраживања, са акцентом на пројектима у организацији и са учешћем Факултета, као и других пројеката у којима учествују наставници и сарадници Факултета;
- развоју изврсности уметничко-истраживачког рада;
- интердисциплинарним повезивањима;
- праћењу савремених уметничко-истраживачких и научно-истраживачких токова и трендова;
- подстицању адекватне презентације што већег броја резултата уметничких истраживања у националним и међународним оквирима;
- формирању висококвалитетног уметничко-истраживачког кадра;
- повећању истраживачке компетентности уметника кроз подстицање активности усмерених ка унапређењу уметничко-истраживачких компетенција наставника и сарадника;
- формирању основе и инфраструктуре неопходне за пријављивање пројеката код Фонда за науку Републике Србије, као и код међународних програма за истраживања и иновације;
- интензивирању међународне сарадње на пољу уметничко-истраживачког и научно-истраживачког рада и учвршћивању мреже одговарајућих међународних институција са којима ће се она реализовати;
- сарадњи са уметничким академијама и факултетима у земљи и развијању националне мобилности уметника и истраживача у пољу уметности;
- унапређивању квалитета докторских академских студија у пољу уметности;
- широј промоцији и популаризацији резултата уметничко-истраживачког рада Факултета;
- подстицању издавачке делатности у области уметничко-истраживачког рада;

- интензивнијем укључивању младих уметника, посебно студената мастер и докторских академских студија у уметничко-истраживачки рад;
- већем ангажовању значајних уметника у својству предавача, гостујућих професора, експерата чиме би Факултет постао динамични и интердисциплинарни простор образовања и уметничког деловања.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА
ДЕКАН ФАКУЛТЕТА

Проф. Горан Чпајак

